

Sygn. akt III PSK 22/21

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa Z. G.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Wojewódzkiemu Szpitalowi
Specjalistycznemu w C.
o przywrócenie warunków pracy i płacy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28
stycznia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.
z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt VIII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. – w sprawie z powództwa Z. G. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu w C. – zmienił zaskarżony apelacją pozwanego wyrok Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w C. z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd Rejonowy przywrócił powódce poprzednie warunki pracy i płacy u pozwanego, oddalił powództwo oraz zasądził od Z. G. na rzecz Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w C. kwotę 180 zł tytułem

zwrotu kosztów procesu (pkt I.); zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję (pkt II).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika – w ocenie skarżącej – z istotnych uchybień w ustaleniach faktycznych Sądu Okręgowego mających wpływ na wynik sprawy, z ewidentnego naruszenia zasady bezpośredniości i zasady swobodnej oceny dowodów. Wskazano, że Sąd Okręgowy – lekceważąc podstawowe zasady procesu – poczynił, w oparciu tylko o dobrany do koncepcji rozstrzygnięcia materiał dowodowy zabrany przez Sąd Rejonowy, ustalenia odmienne od ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, przy czym Sąd Okręgowy wbrew konieczności zbadania i rozważenia całości materiału dowodowego ograniczył się do selekcji materiału pozwalającego uwzględnić zarzuty apelacji. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brakuje jakiegokolwiek odniesienia do dowodów przeciwnych, powstałych przed Sądem Rejonowym, ustaleniom tego Sądu. W pkt. I. 2 zarzutów skargi kasacyjnej zostało przywołane oderwanie Sądu drugiej instancji od zebranego w sprawie materiału dowodowego, które jednoznacznie wskazuje, że w ten sposób Sąd naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów. Porównanie materiału dowodowego zebranego przez Sąd Rejonowy w C. z jego dowolną interpretacją przez Sąd drugiej instancji, który ograniczył swoje badania wyłącznie do zarzutów apelacji i przytoczenia argumentów na poparcie zarzutów z pominięciem innych istotnych dowodów, upoważnia do stwierdzenia, że Sąd rozpoznając apelację pozwanego i wydając korzystne dla pozwanego orzeczenie naruszył podstawowe zasady procesowe (swobodnej oceny dowodów, bezpośredniości) w sposób widoczny na pierwsze wejrzenie (bez potrzeby analiz i badania tych uchybień).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona przeciwna wniosła o: 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, 2) oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, 3) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów

postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci

naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przed wszystkim skarżąca uzasadnienie wniosku ogranicza do ogólnikowego twierdzenia, że „Sąd rozpoznając apelację pozwanego i wydając korzystne dla pozwanego orzeczenie naruszył podstawowe zasady procesowe (swobodnej oceny dowodów, bezpośredniości) w sposób widoczny na pierwsze wejrzenie (bez potrzeby analiz i badania tych uchybień)”. Twierdzenie o istotnych uchybieniach w ustaleniach faktycznych Sądu Okręgowego, czy też o ewidentnym naruszeniu zasady bezpośredniości i zasady swobodnej oceny dowodów – w swojej ogólnikowości – nie zostało sprecyzowane we wskazaniu konkretnych przepisów prawa procesowego określających sygnalizowane kwestie. Skarżąca

poza gołosłownym twierdzeniem o braku jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd drugiej instancji do dowodów przeciwnych, „powstałych” przed Sądem pierwszej instancji, nie wskazuje które to konkretnie dowody zostały pominięte przez Sąd drugiej instancji; nie precyzuje w rzeczowych określeniach konkretnych naruszeń zasady bezpośredniości i zasady swobodnej oceny dowodów. Zamiast tego uzasadnienie wniosku ogranicza się do prostej negacji stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w L.; bez rzeczowego odniesienia się do podstaw tegoż wyroku. W takiej konstrukcji uzasadnieniu wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej brakuje odpowiedniej argumentacji, którą skarżąca wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Nie jest przy tym wystarczające odwołanie się do uzasadnienia zarzutów sformułowanych w ramach podstaw skargi kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Wypada przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie tzw. „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.